

# Manifest

## Houd De Boerderij TTIP-vrij

### Stop TTIP en CETA in het belang van onze boeren, consumenten en voedselvoorziening

Wij, Nederlandse Vakbond Varkenshouders, LTO Varkenshouderij, Nederlandse Vakbond Pluimveehouders, Dutch Dairy Board, Nederlandse Melkveehouders Vakbond, Nederlandse Akkerbouw Vakbond, Vereniging voor Biologisch-Dynamische Landbouw en Voeding, Bionext, Platform Aarde Boer Consument, Milieudefensie en FNV sector Agrarisch Groen, willen dat de TTIP-onderhandelingen gestopt worden en dat CETA niet wordt geratificeerd door de EU en Nederland. Gaan de TTIP-onderhandelingen toch door, dan moeten landbouw, veehouderij en voedsel uit deze sectoren hier buiten blijven.

De Europese Unie (EU) en de Verenigde Staten (VS) onderhandelen over een vrijhandelsverdrag (TTIP). Dat doen ze in het geheim, de precieze inhoud is onbekend. Maar het sein voor de landbouw en veehouderij staat op rood: TTIP zal ertoe leiden dat de Europese markt wordt overspoeld met Amerikaanse landbouwproducten die tegen lagere standaarden zijn geproduceerd. Dit gaat ten koste van de inkomens van boeren, de veiligheid van ons eten, de rechten van werknemers, de kwaliteit van het milieu en het dierenwelzijn. CETA, het Canadese TTIP, zal ook tot bovengenoemde negatieve effecten leiden.

Binnen deze verdragen mogen geen eisen worden gesteld aan de wijze van productie van importproducten. Slechts de voedselveiligheid wordt in beperkte mate erkend. De EU en de VS hebben ook fundamenteel andere manieren om te bepalen of producten en stoffen worden toegestaan op de markt. De EU gaat uit van het voorzorgbeginsel: nee, tenzij bewezen is dat het onschadelijk is. De Amerikanen redeneren precies andersom: ja, mits. Zij verbieden een product of stof pas als het onomstotelijk is bewezen dat deze schadelijk is. Verder hebben de Amerikaanse landbouw en veehouderij geen wettelijke dierenwelzijnsstandaarden, en gelden in de VS veel lagere milieu-, voedselveiligheids- en arbeidstandaarden. De productiekosten in de VS zijn mede hierdoor een stuk lager dan in de EU.

Onerlijke concurrentie voor boeren en werknemers. Doordat de EU en de VS elkaars standaarden wederzijds willen erkennen, valt bij het opheffen van de importheffingen niet te ontkomen aan oneerlijke concurrentie door producten uit de VS. Ook het instellen van tariefvrije importquota voor Amerikaanse producten zal leiden tot oneerlijke concurrentie en lagere prijzen. De Europese markt wordt hierdoor verstoord, met verstrekkende gevolgen voor de conti-

nuititeit van de primaire agrarische sector in Europa. Onerlijke concurrentie dwingt boeren tot schaalvergroting en bedrijfsbeëindiging van gezinsbedrijven in de veehouderij en akkerbouw. Dat leidt ook tot verlies van arbeidsplaatsen in de toeleverende en verwerkende industrie. De arbeidsomstandigheden en lonen van werknemers in de gehele landbouwsector komen nog verder onder druk te staan.

### Standaarden onder druk

Dat de Europese Commissie en de Nederlandse overheid beweren dat standaarden niet verlaagd worden biedt geen garantie aan boeren en consumenten. De EU is in de aanloop naar TTIP nu al wetgeving op genoemde terreinen aan het uitstellen en versoepelen. Hierbij worden ook standaarden op gebied van voedselveiligheid verlaagd. Ook wordt het eventueel verhogen van genoemde standaarden door TTIP en CETA praktisch onmogelijk gemaakt. Deze standaarden kunnen ook alleen verhoogd worden onder voorwaarde dat de boer betaald wordt voor de meerkosten die gepaard gaan met deze verhoging en de EU-markt beschermd wordt tegen producten die aan lagere standaarden voldoen. En juist dat maken deze en andere vrijhandelsverdragen onmogelijk.

Zowel Amerikaanse als Europese onderzoeken tonen aan dat de Europese landbouw en veehouderij op forse nadelen gaat ondervinden van TTIP: meer import, minder productie en lagere prijzen. Wij vinden het daarom onbegrijpelijk dat onze politici zo enthousiast zijn over TTIP en CETA.

### Daarom roepen wij u op: Stop TTIP – Stop CETA

